

**Звіт про управління
ТОВ «Ніжин Агро»
(35195139)**

2023

Аграрний сектор, сільське господарство, в економіці будь-якої країни займає особливе місце і має низку особливостей. Найважливішою з них є те, що ведення виробництва органічно пов'язане з використанням землі та природного середовища; при цьому земля є головним засобом виробництва. Сільське господарство засноване на використанні біологічних факторів рослин, що зумовлює розбіжність періоду виробництва з фінансовим періодом. Рівень розвитку сільського господарства багато в чому визначає рівень економічної безпеки країни.

1. Організаційна структура та опис діяльності

Товариство з обмеженою відповідальністю «Ніжин Агро» було зареєстроване 22 серпня 2007 р. Юридична адреса: 16624 Чернігівська обл., Ніжинський р-н, село Вертіївка, вулиця Урожайна, будинок № 112.

ТОВ «Ніжин Агро» входить до групи компаній «Агропросперіс» - потужного виробника і експортера сільськогосподарських культур Чорноморського регіону. Група «Агропросперіс» була створена в Україні в 2007 році належить інвестиційним фондам під управлінням NCH Capital Inc. Група працює на понад 300 тис га в 14 областях України та щороку поставляє понад 3 мільйони тон агропродукції до 30 країн світу.

Основними видами діяльності Товариства є вирощування та продаж зернових та олійних культур. Земельні площі Товариства розташовані в Чернігівській області України.

На даний час Товариство орендує майже 10 600 га землі на території 6 сільських рад. Земельні ділянки розташовані на території сільських громад Ніжинського району Чернігівської області, а саме: Березанської, Вертіївської, Колісниківської, Кукшинської, Ніжинської, Стодольської.

Посівні площі Товариства становлять понад 3% всіх посівних площ Ніжинського району.

Товариство працює виключно у правовому полі, у повній відповідності до чинного законодавства, вчасно сплачує податки, які формують бюджет району та області. Також підприємство вчасно виплачує конкурентну орендну плату в грошовій формі або якісним зерном, що пройшло обробку та очистку.

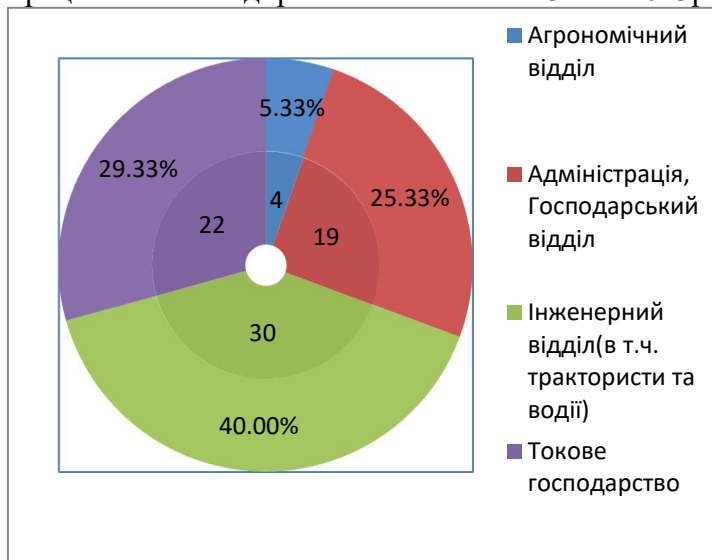
Товариство виконує зобов'язання по соціальних угодах, підтримує місцеві школи, дитсадки, вшановує ветеранів, допомагає у реконструкції соціально-значущих об'єктів. За 2023 рік надано допомогу місцевим громадам на суму більше 452 400 грн.

Організаційна структура підприємства – широка мережа горизонтальних зв'язків, численні перехрещення яких з вертикальними утворюються в результаті взаємодії менеджменту з керівниками функціональних підрозділів. Дана структура – відповідь на підвищення ступеня динамічності середовища. Основні підрозділи Товариства представлені такими напрямками:

- Агрономічний відділ
- Інженерний відділ
- Господарський відділ
- Токове господарство

Усі відділи підконтрольні генеральному директору та фінансовому директору Товариства.

Співвідношення кількості працівників окремих підрозділів до загальної кількості працівників на підприємстві станом на 31.12.2023р. відображена на Малюнку 1

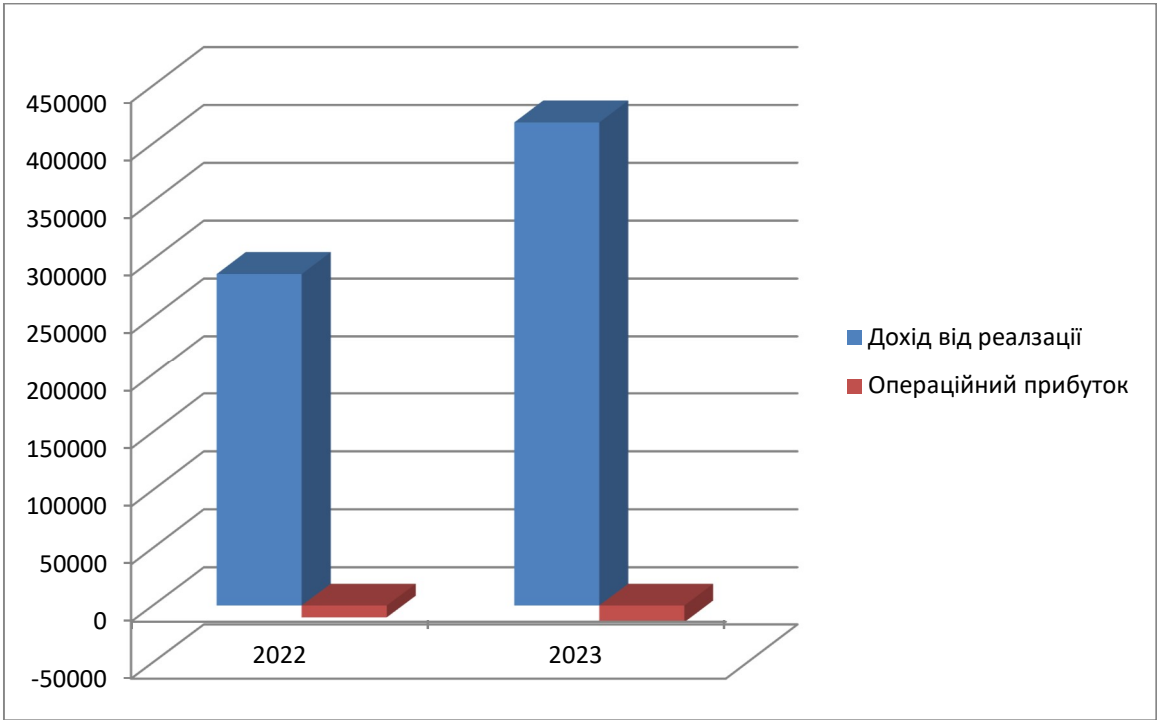
2. Результати діяльності.

У системі виробництва сільськогосподарської продукції важливе місце займає організація процесу вирощення і реалізації продукції рослинництва. Економічний результат діяльності підприємства, його фінансовий стан і майбутній розвиток залежать від того, наскільки раціонально організовано виробництво, чи відповідає воно сучасним вимогам оптимальності, гнучкості, мобільності, високої культури, екологічності, конкурентоспроможності тощо.

За рік, що закінчився 31 грудня 2023 р., загальний дохід від реалізації Товариства становив 418 206 тис. грн. (2022: 287 198 тис. грн.). Чистий збиток від операційної діяльності Товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2023 р. склав 14 736 тис грн. В 2022 році 10 473 тис. грн

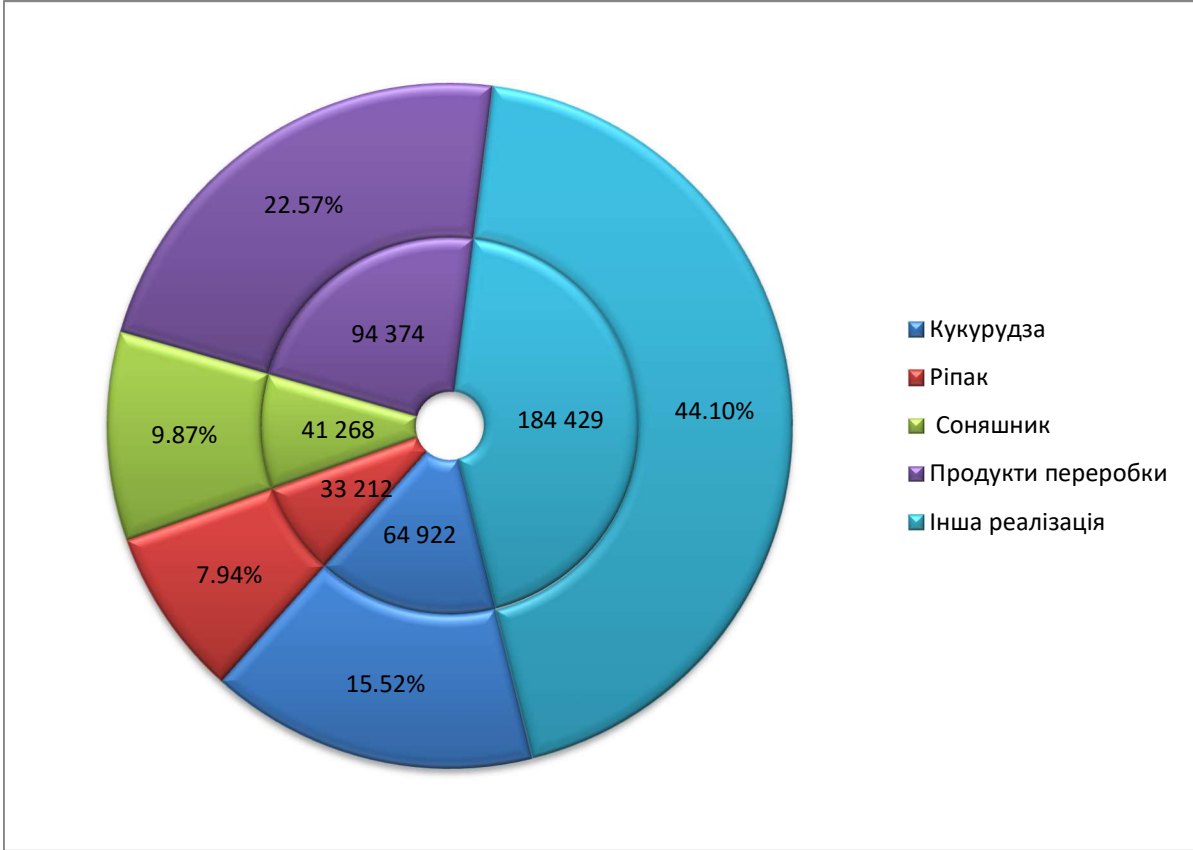
Графічно на Малюнку 2 зображене співвідношення доходів від реалізації та операційного прибутку за 2022 та 2023 роки.

Малюнок 2.1.Співвідношення доходів від реалізації та операційного прибутку за 2022-2023 роки

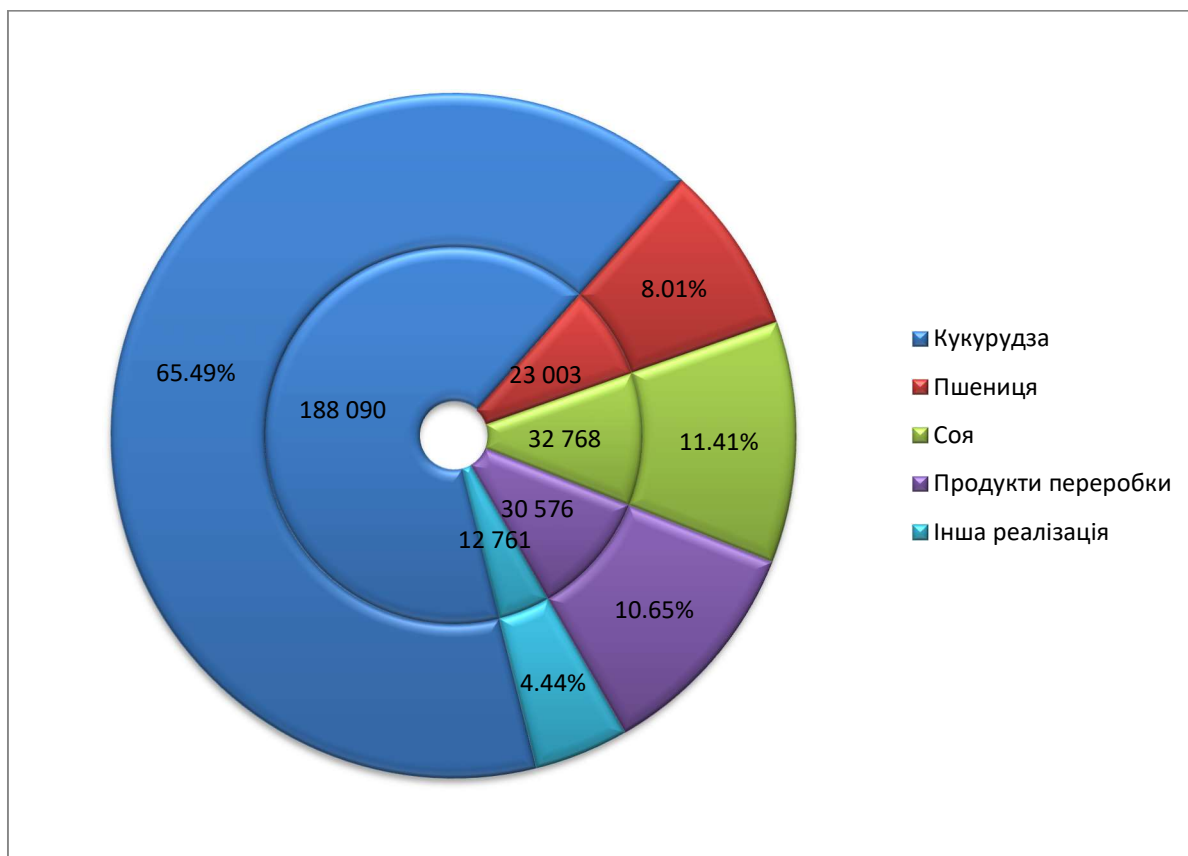

Основними культурами, що вирощує Товариство є, кукурудза, **ріпак** , соняшник

Малюнок 1.2.Структура реалізації по культурам Товариства за 2023 рік, тис. грн.

Малюнок 2.2. Структура реалізації по культурам товариства за 2022 рік, тис. грн.

Продукція, що вирощує Товариство, має експортні показники. Від 78 до 96 % вирощеної продукції Товариства щороку реалізовується за межі країни.

3. Ліквідність та зобов'язання

Показник «Поточна ліквідність», який характеризує співвідношення вартості поточних активів до розміру поточних зобов'язань у 2023 році становив 0,55, у 2022 році 0,55.

Основна частина поточних зобов'язань Товариства (60-63 %) представлена кредитами, отриманими від підприємства під спільним контролем.

Оборотні активи зосереджені в основному у біологічних активах та запасах. Однак, сільськогосподарська продукція є високоліквідним активом.

Кредитні зобов'язання знаходяться під контролем групи компаній «Агропросперіс» і не створюють загрози для продовження діяльності підприємства.

Підприємство не має матеріально суттєвих умовних зобов'язань.

На ліквідність суттєво впливає валютний ризик, а відповідно непрямо – макроекономічна ситуація в Україні.

4. Екологічні аспекти

Стратегія модернізації дозволила Товариству вийти на провідні позиції у виробництві с/г продукції в регіоні.

Пріоритетним напрямом Товариства є інноваційний розвиток. Головною метою інноваційної політики є створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку й використання потенціалу землі, забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енергозберігаючих та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції.

Ефективною складовою інноваційного розвитку в рослинництві є впровадження нових сортів та гібридів зернових та олійних культур. Підбір нових сортів Товариство здійснює відповідно до зональних природно-кліматичних умов регіону. Тому, правильний вибір сорту в поєднанні з технологією є визначальним чинником зростання врожайності. Товариство має доступ до новітніх технологій, якісного посівного матеріалу та добрив, що сприяє збільшенню урожайності та рівня рентабельності виробництва як зернових, так і технічних культур.

Товариство застосовує ресурсозберігаючі технології вирощування зернових культур, які потребують застосування широкозахватних комбінованих агрегатів, нових робочих органів для забезпечення сприятливих умов розвитку рослин, економії енергоносіїв, зменшення кількості операцій при обробітку ґрунту.

5. Кадрова політика

Співробітники - ключовий елемент не тільки кадрової політики, а й соціальної політики Товариства. Керівництво Товариства переконане, що усі працівники здатні не лише сприяти успіхам компанії, а й вносити вклад в соціально-економічний розвиток регіону та країни. Адже мова йде про кваліфікованих, знаючих і активних особистостей, які прагнуть до розвитку і самовдосконалення.

Коефіцієнт плинності кадрів на підприємстві зменшився і в 2023 році становив 7 % проти 29% у 2022 році. На даний показник вплинула кількість звільнених співробітників, які були задіяні на сезонних роботах під час доробки зерна на току..

Для мотивації зацікавленого підходу кожного спеціаліста у фінансовому результаті Товариства управлінським персоналом запроваджено бонусну систему преміювання спеціалістів.

Щороку більшість спеціалістів підвищують свою кваліфікацію завдяки численним тренінгам і програмам:

- Ключові спеціалісти Товариства мають змогу протягом року отримувати практичні поради з питань бізнес-моделювання, планування виробничої програми та обмінюватись досвідом з колегами з різних областей по питанням технології виробництва та обробки ґрунту.

- Для трактористів-машиністів с/г виробництва проводяться тренінги на тему: «Ґрунтообробна та посівна техніка в рослинництві».
- Щорічні тренінги для інженерів з охорони праці, метою яких є підвищення безпеки праці при проведенні польових робіт та зменшення числа нещасних випадків на виробництві.
- Інженери-землевпорядники постійно мають змогу ознайомлюватись із змінами в земельному законодавстві, отримати практичні навички з питань обміру полів та геодезії.
- Інспектор з кадрів підприємства проходить тренінги з питань змін у трудовому законодавстві України, кадрового адміністрування підприємства.

6. Ризики

Україна має потужний аграрно-виробничий потенціал. Експорт сільськогосподарської продукції є одним з основних джерел надходжень валюти в країну. Однак, сільське господарство в Україні розвивається нестабільно, що пояснюється залежністю від кліматичних умов, динамікою світових цін, недостатністю інвестицій та недосконалим державним регулюванням. Проблеми державного управління пов'язані насамперед із невпорядкованістю ринку землі сільськогосподарського призначення та нестабільністю Законодавства України. До основних ризиків відносять: відсутність системних підходів щодо взаємодії всіх секторів галузі, надмірне податкове навантаження, корупцію у дозвільній системі, низьку кваліфікацію молодих спеціалістів, відставання аграрної науки, неузгодженість дій різних органів державного управління.

Загальною проблемою, яка постає нині перед більшістю підприємств аграрного сектору економіки певний «кадровий голод», який спричинений трудовою міграцією за кордон.

24 лютого 2022 року Російська Федерація розпочала повномасштабне військове вторгнення в Україну («війна»). Наслідки війни для українського сільського господарства є суттєвими. Керівництво Товариства разом з підприємствами під спільним контролем зосередилися на двох ключових пріоритетах: безпеці своїх співробітників і розвитку нових експортних маршрутів для свого зерна.

Найбільшими проблемами, з якими зараз стикається діяльність Товариства через війну, є наступні:

Зменшення доходів від експорту та блокування запасів. До війни більше 95% експорту зерна Товариства здійснювалося через морські порти Одеси та Миколаєва. Блокування чорноморських портів України означає, що Товариство може експортувати зерно з країни лише через західні кордони залізницею, вантажівками або річкою Дунай. Потужності експорту зерна новими шляхами доставки на дату цього звіту більш ніж у 5 разів менші, ніж до війни. Отже, Товариству знадобиться набагато більше часу для експорту своїх запасів і отримання відповідного доходу.

Незважаючи на єдину суттєву невизначеність, пов'язану з війною в Україні, керівництво продовжує вживати заходів для мінімізації впливу на Товариство.

7. Перспективи розвитку

Шляхами підвищення доходності Товариства є удосконалення технології вирощення культур та ефективне використання наявних площ орних земель. Також доцільно збільшувати експорт продукції переробної промисловості. Тому в 2023 році Товариство вирощене насіння соняшнику переробило на олію та експортувало та соняшкову олію. Товариство буде і надалі оновлювати матеріально-технічну базу, вирішувати проблеми логістики, удосконалювати систему підготовки фахівців

Одним із шляхів вирішення проблеми кадрового дефіциту, від якого страждають багато агропідприємств, є автоматизація виробничих процесів та запровадження електронного документообороту. В цілому, Товариство рухається в даному напрямку.

У відповідь на ризики, описані у п.6 Товариство вжило таких заходів:

- Наразі, керівництво змінило маршрути доставки продукції та продовжує досліджувати та створювати нові експортні логістичні можливості.
- Товариство прагне знизити операційні витрати до рівня, який покривається мінімальним прогнозованим рівнем продажів на експорт.
- Перегляд посівної кампанії 2023. Товариство завершило весняну посівну, що в цілому становить 100% від довоєнного плану посіву. Враховуючи експортну ситуацію, було суттєво змінено асортимент ярих культур, щоб скоротити обсяг виробництва за рахунок переходу на природно низьковрожайні олійні культури..
- Значне скорочення витрат на дванадцяти місячному горизонті. Товариство не планує скоротити посіви наступного року. Крім того, Товариство оголосило про оплату оренди землі зерном.

Керівництво реорганізувало бізнес-процеси та підготувало скоригований прогноз грошових потоків на наступні 12 місяців на основі таких ключових припущень:

- відсутність подальшого значного просування російських військ на територію України та подальшої ескалації військових дій, які могли б серйозно вплинути на активи Товариства, здатність проводити посівну та збиральну кампанії;

Генеральний директор ТОВ «Ніжин Агро»

I.O. Кобижча